

Jak zapewnić efektywną realizację projektów kolejowych

dr Artur Rudnicki
JASPERS / Europejski Bank Inwestycyjny

**Realizacja projektów infrastrukturalnych w ramach
Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko
na lata 2007 – 2013**

Warszawa, 27 stycznia 2010 r.

- **Rola Jaspers w procesie efektywnego przygotowania i realizacji projektów kolejowych**
- **Doświadczenia Inicjatywy przy projektach kolejowych**
- **Uwarunkowania sektorowe – horyzontalne**
- **Wspólne osiągnięcia**
- **Niedociągnięcia, braki, nad którymi nadal trzeba pracować**
- **Uwagi, propozycje dalszych działań**

Rola Inicjatywy JASPERS

- **Współuczestnictwo w przygotowaniu projektu do współfinansowania ze środków UE**
- **Ścisła współpraca z KE (głównie DG Regio, DG Tren, DG Environment)**
- **Doradztwo nieodpłatne dla beneficjenta**
- **Kształtowanie i podnoszenie jakości oraz opiniowanie konkretnego projektu i wniosku przed wysłaniem do KE**
- **Pomoc w rozwiązywaniu kwestii przekrojowych dla danego sektora kolejowego – kwestie strategiczne /strukturalne/ mające zastosowanie do wszystkich projektów kolejowych**

Efektywne wykorzystanie środków UE jest uwarunkowane dobrym przygotowaniem projektu

- **Do złożenia i akceptacji przez KE wniosku – Jaspers może być w pełni zaangażowany w projekt**

Elementy warunkujące dobry projekt kolejny

- **Przemyślana koncepcja projektu**
- **Projekt zgodny z innymi projektami w kwestiach przekrojowych**
- **Bezbłędnie opracowane studium wykonalności (wraz analizami technicznymi, ekonomicznymi i finansowymi)**
- **Dokumentacja środowiskowa wraz z decyzją środowiskową – spełniająca wymagania nie tylko krajowe, także KE (DG Environment)**
- **Kompletny i bezbłędny wniosek o dofinansowanie (wraz z załącznikami)**

Dotychczas udało się rozwiązać prawie wszystkie kwestie o znaczeniu sektorowym / strategicznym – sukces wszystkich stron (KE, PLK, MI, CUPT, Jaspers)

Najważniejsze to:

- **Metodyka opracowywania prognoz ruchu,**
- **Prognoza i polityka stawek dostępu do infrastruktury kolejowej**
- **Metodyka wyliczania luki finansowej**
- **Prognozowanie kosztów Utrzymania i Eksploatacji**

Krytyczne elementy w procesie przygotowania projektu kolejowego, nad którymi nadal trzeba intensywnie pracować

- **Jakość studiów wykonalności – w tym analizowane opcje inwestycyjne i modernizacyjne na etapie prac studialnych**
- **Właściwie - krok po kroku - przygotowana dokumentacja środowiskowa**
- **Proces przygotowania i realizacji przetargów (na prace przygotowawcze, nadzór i roboty budowlane)**
- **Kompetencje wewnętrzne zespołu PLK – odbiór dokumentacji i prowadzenie projektów**

Niektóre zidentyfikowane problemy w SW – nadal konieczne do rozwiązania

- Nie poszukuje się zawsze rozwiązania problemu transportowego
- Niekiedy „z góry” zakłada się określoną opcje modernizacyjną
- Nie analizuje się wnikliwie poszczególnych rozwiązań technicznych (wkład do Raportu OOŚ) – brak należytego poziomu szczegółowości
- Analizuje się SW pod kątem potrzeb (perspektyw) poszczególnych biur PLK, a nie pod kątem całego projektu - oferty dla przyszłego przewoźnika i pasażera

Najważniejsze zidentyfikowane dotychczas problemy w dokumentacji środowiskowej to:

- **Zbyt ogólne Raporty OOŚ oparte na ogólnych SW**
  - skutek - nieprecyzyjne i zbyt ogólne decyzje środowiskowe
  - trudności w fazie projektów budowlanych (zaprojektowanie modernizacji w ramach decyzji środowiskowej)
- **Wymuszanie na konsultantach nierealnych terminów realizacji Raportów OOŚ**
- **Jakość Raportów OOŚ - nadal nie zawsze satysfakcjonująca**
  - nie sprawdzana i porównywana z SW
- **Dokumentacje powinna składać do RDOŚ PLK, a nie konsultant**

Dotychczasowe doświadczenia w zakresie zamówień publicznych

- **Wyłanianie wykonawców w oparciu o wyłączne kryterium cenowe**
  - powoduje bardzo złe skutki
  - stwarza złe zachęty na rynku wykonawców
- **Stosowanie dumpingu cenowego nawet przez renomowanych wykonawców – skutek**
  - niska jakość dokumentacji (prace koncepcyjne i studialne są bardzo trudno mierzalne)
  - duże ryzyko taniego nadzoru
  - problemy w przygotowaniu projektów do współfinansowania
- **Prawo wspólnotowe oraz krajowe dopuszcza możliwość stosowania kryteriów jakościowych**
- **W ramach niektórych procedur przetargowych EBI kryteria jakościowe przeważają**
  - 80% wagi - oferta techniczna
  - 20% wagi – oferta cenowa

Doświadczenia i wnioski Jaspers w zakresie wewnętrznych kompetencji w PLK

- Umiejętność odbioru dokumentacji projektowej i zapewnienia jej jakości (nie tylko tytuły rozdziałów w SW i ROOŚ)
- Zarządzanie projektem jako całością, przez PLK, a nie jako zbiorem poszczególnych biur wewnątrz PLK,
- Nie skupianie się tylko na kwestiach technicznych (nowinkach), ale także na uzasadnieniu ekonomicznym i finansowym oraz funkcjonalności - (projekt ma rozwiązać konkretny problem transportowy)

Kompetencje wewnętrzne w PLK - to zespół ludzi, który będzie w stanie podjąć wyzwanie i współpracować na równi z firmami doradczymi

- Należy docenić wysiłki obecnego zarządu

Uzgodniony zakres wsparcia Jaspers na obecnym etapie przygotowywania projektów i realizacji POiiŚ

- **Kontynuacja studium pilotażowego - transfer know how**
  - **Opracowanie uaktualnionych SW na linii E65**
  - **Pomoc w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie**
  - **Przeszkolenie zespołów osób w PLK**
- **Weryfikacja dokumentacji projektowej (studia wykonalności, dokumenty środowiskowe, wnioski o dof.)**
- **Wspieranie działań horyzontalnych (sektorowych)**
- **Wspieranie projektów do przyszłej perspektywy finansowej**

- **Lepsze możliwości „zarządzania pracą” firm doradczych pracujących dla PLK – podniesienie jakości dokumentacji**
- **Konieczne lepsze kompetencje i wiedza po stronie PLK – kontynuacja przez Jaspers studium pilotażowego**
- **Proces wyboru wykonawców – potrzeba zmiany podejścia do SIWZ**
- **Koncepcja projektu – przemyślana i uzasadniona**
- **Standaryzacja metod na przyszłość - szybszy proces przygotowania projektów**
- **Jaspers nie krytykuje, ale radzi i wspomaga - *na doświadczenia i wnioski należy patrzeć jako na szansę i siłę (do dalszej pracy), a nie jak na porażkę***
- **Należy docenić wysiłki zarządu i pracowników PLK i postęp prac**

Dziękuję za uwagę

rudnicki@eib.org